

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

37.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 12-го Мая — 1836 — Wilno. Wtorek. 12-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 30-го Апрѣля.

Высочайшею Грамотою, 4-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы знаки ордена *Св. Анны 1-й степени*, Императорскою Короною украшеннаго, Преосвященному *Гавріилу*, Архіепископу Могилевскому и Мстиславскому.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена *Св. Анны второй степени*: Адыютантъ Виленскаго Военнаго, Гродненскаго, Бѣлостокскаго и Минскаго Генераль-Губернатора, Генераль-Адыютанта Князя Долгорукова, Лейбъ-Гвардіи Гродненскаго Гусарскаго полка Ротмистръ *Тригони*, и состоящій при немъ по особымъ порученіямъ, тогожъ полка Ротмистръ *Комаевскій*. — Ордена *Св. Станислава третьей степени*, въ воздаяніе отлично-усердной и ревностой службы, Адыютантъ Виленскаго Военнаго, Гродненскаго, Бѣлостокскаго и Минскаго Генераль-Губернатора, Генераль-Адыютанта Князя Долгорукова, Лейбъ-Гвардіи Семеновскаго полка Штабсъ-Капитанъ *Вейкартъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 22-го Апрѣля, назначены: Командиръ Казанскаго Порохового завода, Генераль-Маіоръ *Мазаракі*, Командиромъ Сестрорѣцкаго Оружейнаго завода, съ оставленіемъ по Полевой Артиллеріи; Начальникъ 1-й Конно-Артиллерійской дивизіи, Генераль-Маіоръ *Тебенковъ*, Командиромъ Казанскаго Порохового завода, съ состояніемъ по Полевой Артиллеріи.

— Высочайшимъ Приказомъ, 21-го Апрѣля, произведены изъ Полковниковъ въ Генераль-Маіоры: Командующій 3-ю Сиперною бригадою, *Бурмейстеръ 2-й*, съ утвержденіемъ Командиромъ сей бригады; Командиръ Самогитскаго Гренадерскаго полка, *Христановскій*, съ назначеніемъ Командиромъ 2-й бригады 18-й Пѣхотной дивизіи.

— Высочайшимъ Приказомъ 17 Апрѣля, Его Императорское Величество объявляетъ Высочайшее благоволеніе: состоящимъ при Московскомъ Военномъ Генераль-Губернаторѣ, Генераль отъ Кавалеріи Князь *Голицынъ 1-мъ*, по особымъ порученіямъ, Лейбъ-Гвардіи Семеновскаго полка Полковнику *Барышникову 2-му*, Лейбъ-Гвардіи Гусарскаго полка Полковнику *Львову 4-му*, и Адыютанту его же Князя *Голицына*, Лейбъ-Гвардіи Уланскаго полка Ротмистру Князю *Щербатову*, за отлично-усердную службу и успешное исполненіе возложеннаго на нихъ порученія.

— Начальнику работъ казенныхъ зданій въ г. Новгородѣ, Генераль-Маіору *Волкову*, въ награду отлично-усердной его службы, Всемилостивѣйше пожаловано въ вѣчное и потомственное владѣніе три тысячи десятинъ земли.

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 19-го Апрѣля, назначаются: Замосцьскаго Егерскаго полка Подполковникъ *Семеновъ 4-й*, Командующимъ симъ полкомъ; 11-й Артиллерійской бригады Командиръ Резервной Н. 2-го батареи, Полковникъ *Константиновичъ*, Командиромъ Кіевскаго Артиллерійскаго Гарнизона, съ состояніемъ по Артиллеріи.

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 30 Kwietnia.

Przez NAYWYŻSZY Dyplomata, 4-go Kwietnia, NAYŁASKAWIEJ udarowany znakami Orderu *Sw. Anny 1-go stopnia*, *Cesarską Koroną ozdobionego*, Przenaywielebniejszy *Gabryel*, Arcybiskup Mohilewski i Mściłowski.

— Przez NAYWYŻSZY Ukaz Imienny dany do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH orderow, NAYŁASKAWIEJ mianowani Kawalerami orderu *Sw. Anny drugiego stopnia*: Adjutant Wileńskiego Wojennego, Grodzieńskiego, Białostockiego i Mińskiego Jenerał-Gubernatora, Jenerał-Adjutanta Xięcia Dołhorukowa, Leyb-Gwardyi Grodzieńskiego Półku Huzarow Rotmistrz *Trigoni*, i zostający przy nim do osobnych poleceń, tegoż Półku Rotmistrz *Komajewski*. — Orderu *Sw. Stanisława trzeciego stopnia*, w nagrodę odznaczającej się gorliwością służby Adjutant Wileńskiego Wojennego, Grodzieńskiego, Białostockiego i Mińskiego Jenerał-Gubernatora, Jenerał-Adjutanta Xięcia Dołhorukowa, Leyb-Gwardyi Siemienowskiego Półku, Sztabś Kapitan *Weykart*.

— Przez NAYWYŻSZY Rozkaz dzienny, 22 Kwietnia, naznaczeni: Dowódca Kazańskiej prochowej fabryki, Jenerał-Major *Mazaraki*, Dowódcą Siestoreckiej fabryki broni, z pozostaniem w połowej Artylleryi; Naczelnik 1-ey Konno-Artylleryyskiej dywizyi Jenerał-Major *Tebenkow*, Dowódcą Kazańskiej fabryki prochu, z pozostaniem w połowej Artylleryi.

— Przez NAYWYŻSZY Rozkaz Dzienny, 21 Kwietnia, wyniesieni z Półkownikow na Jenerał-Majorow: Dowódzący 3-cią brygadą Saperow, *Burmeyster 2-gi*, z utwierdzeniem na Dowódcę tej brygady; Dowódzca Żmudzkiego półku Grenadyerow, *Chrzanowski*, z przeznaczeniem na Dowódcę 2-ey brygady 18-ey dywizyi pieszey.

— Przez NAYWYŻSZY Rozkaz dzienny 17-go Kwietnia, CESARZ JEGOMOŚĆ oświadcza NAYWYŻSZE zadowolenie: zostającym przy Moskiewskim Wojennym Jenerał-Gubernatorze, Jenerale Kawaleryi Xięciu *Golicynia 1-m* do osobnych poleceń, Leyb-Gwardyi Siemienowskiego Półku Półkownikowi *Barysznikowu 2-mu*, Leyb-Gwardyi półku Huzarow Półkownikowi *Lwowu 4-mu*, i Adjutantowi tegoż Xięcia *Golicyna*, Leyb-Gwardyi Półku Ułanow Rotmistrzowi Xięciu *Szczerbатову*, za odznaczającą się gorliwością służbę i należyte wypełnienie danych im poleceń.

— Naczelnikowi robot Skarbowych budowli w m. Nowogrodzie, Jenerał-Majorowi *Wolkowa*, w nagrodę odznaczającej się gorliwością jego służby, NAYŁASKAWIEJ darowano na wieczne i potomne władanie trzy tysiące dziesięcin ziemi.

— Przez NAYWYŻSZY Rozkaz dzienny 19-go Kwietnia, naznaczają się: Zamoyskiego półku Strzelcow, Podpółkownik *Siemienow 4-ty*, Dowodzącym tym półkiem; 11-y Artylleryyskiej Brygady Dowódzca odwodowej N. 2-go bateryi, Półkownik *Konstantynowicz*, Dowódcą Kijowskiego Garnizonu Artylleryi, z liczeniem się w Artylleryi.

— Высочайшимъ Приказомъ, 20-го Апрѣля, исключенъ изъ списковъ, умершій Шлиссельбургскій Командантъ, состоявшій по Арміи Генераль-Маіоръ *Колотинскій*, а Командантомъ въ Шлиссельбургъ назначенъ состоящій по Арміи Генераль-Маіоръ *Годейнъ 2-й*. (Р. II.)

— Высочайшими Повелѣніями, объявленными Правительствующему Сенату Г. Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ, Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: объявить Его Величества удовольствіе за успешное взысканіе податей и недоимокъ: Бессарабскому Военному Губернатору, Гражданскимъ Губернаторамъ: Московскому, Псковскому, Вятскому, Тверскому, Смоленскому, Тульскому и состоящимъ въ должности Гражданскихъ Губернаторовъ Саратовскому и Нижегородскому.

— Его Императорское Величество, по представлению Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, и по положению Комитета Гг. Министровъ, въ 17 день минувшаго Марта Высочайше повелѣть соизволилъ: положеніе 26 Мая 1835 г. о преимуществахъ служащихъ въ Сибири, въ Грузіи и Областяхъ Кавказской и Закавказской распространить и на повивальныхъ бабокъ въ отношеніи какъ прибавокъ жалованья за выслугу опредѣленнаго числа лѣтъ, такъ и денежныхъ пособій при отправленіи туда на службу.

— Высочайшій Указъ, данный Правительствующему Сенату Марта 18-го числа. „Согласно представленію Министра Финансовъ, въ Государственномъ Совѣтѣ рассмотрѣнному, (Повелѣваемъ: 1) Гуситинскую третъеклассную Таможню возвести въ первый классъ, по прилагаемому при семь штату, дозволивъ очищать въ оной всѣ товары, къ привозу незапрещенные и по Тарифу не назначенные исключительно къ какимъ-либо портамъ и сухопутнымъ таможнямъ, и опредѣливъ для таковой очистки пошлиною шестимѣсячный срокъ; складочнаго же права таможи сей не предоставлять, запретивъ и перевозку дозволенныхъ къ очисткѣ въ оной товаровъ оттуда въ другія таможи. 2) Бердичевскую складочную Таможню, дальнѣйшее существованіе коей оказывается ненужнымъ, упразднить, а находящихся нынѣ въ оной чиновниковъ размѣстить на другія вакансіи по таможенному вѣдомству; тѣмъ же изъ нихъ, кои останутся безъ мѣстъ, выдать единовременно годовое жалованье. 3) Съ упраздненіемъ Бердичевской, дозволить Радзивиловской Таможнѣ очищать пошлиною всѣ уже товары, къ привозу дозволенные и по Тарифу не назначенные исключительно къ какимъ-либо портамъ и сухопутнымъ таможнямъ. 4) Для наблюденія за недовореніемъ въ Бердичевъ и окрестностяхъ оного контрабанды, опредѣлить въ Бердичевъ отъ Министерства Финансовъ особаго чиновника, съ жалованьемъ по тысячѣ пятисотъ рублей, которому состоятъ въ вѣдѣніи Начальника Радзивиловскаго таможеннаго округа и дѣйствовать на основаніи правилъ, постановленныхъ для таковыхъ чиновниковъ въ Вильнѣ и Кіевѣ, по содержанію 42 ст. Свода Таможенныхъ Учрежденій и Уставовъ. Правительствующій Сенатъ не оставить сдѣлать къ исполненію сего надлежащее распоряженіе.“

— По Именному Его Императорскаго Величества Высочайшему указу, данному Правительствующему Сенату въ 6 день сего Марта, за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, въ которомъ изображено: „По военнымъ обстоятельствамъ 1828, 1829, 1830 и 1831 годовъ, требовавшимъ чрезвычайныхъ мѣръ для содержанія Арміи въ постоянномъ по военному положенію комплектѣ, Мы ко всевозможному любезныхъ вѣрноподанныхъ Нашихъ облегченію, признали за благо ограничить мѣру роста людей, сдаваемыхъ въ рекруты по произведеннымъ въ сіи годы наборамъ двумя аршинами тремя вершками, вмѣсто роста опредѣленнаго существовавшими узаконеніями, въ два аршина четыре вершка. Правило сіе въ послѣдствіи было введено и въ Рекрутскій Уставъ, утвержденный Нами въ 28 день Іюня 1831 года и оно служило основаніемъ къ приему рекрутовъ въ послѣдніе четыре набора. Между тѣмъ по несообразно большому числу людей малаго роста, поступившихъ по симъ наборамъ, постоянное сохраненіе сего правила, можетъ имѣть вредное вліяніе на устройство Арміи, допуская неограниченное наполненіе оной людьми, мало соответствующими важнѣйшимъ условіямъ и требованіямъ службы, и болѣею частію, по слабости тѣлесныхъ силъ, неспособными къ перенесенію трудовъ и исполненію обязанностей своего званія. — По сему признавая необходимымъ возстановить дѣйствіе прежняго кореннаго закона, мѣру роста рекрутовъ опредѣляющаго, Мы Повелѣваемъ: 1) Параграфъ 176 Рекрутскаго Устава измѣнить воспрещеніемъ принимать въ рекруты людей ростомъ ниже двухъ аршинъ четырехъ вер-

— Przez Najwyższy Rozkaz dzienny, 20 Kwietnia, wykreślony z kontroli, zmarły, Szlisselburgski Komendant, liczący się w wojsku Jenerał-Major *Kototinskii*, a Komendantem Szlisselburga назначony liczący się w wojsku Jenerał-Major *Godeyn 2-gi*. (R. I.)

— Przez Najwyższe Rozkazy objawione Rządzącemu Senatowi przez P. Ministra Wewnętrznych Spraw, Cesarz Jego Mość, Najwyżey rozkazać raczył: oświadczyć Jego Cesarskiej Mości zadowolenie za skuteczne uzyskanie podatków i zaległości Bessarabskiemu Wojennemu Gubernatorowi, Cywilnym Gubernatorom: Moskiewskiemu, Pskowskiemu, Wiatkiemu, Twerskiemu, Smoleńskiemu, Tulskiemu i sprawującym obowiązki Cywilnych Gubernatorów Saratowskiego i Niżehorodzkiego.

— Jego Cesarska Mość po przedstawieniu P. Ministra Spraw Wewnętrznych i po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, 17 przeszłego Marca Najwyżey rozkazać raczył: postanowienie 26 Maja 1835 r. o prerogatywach dla służących w Syberii, Gruzii i Obwodach Kaukaskim i Zakaukaskim rozciągnąć i na Akuszkerki, tak pod względem powiększenia pensji za wysłużenie przeznaczony liczbę lat, jako i pieniężnej pomocy przy wyjeździe ich do tych mieysc na służbę.

— Najwyższy Ukaz, dany Rządzącemu Senatowi dnia 18-go Marca. „Stosownie do przedstawienia Ministra Skarbu rozpatrzonego w Radzie Państwa, Rozkazujemy: 1) Gusiatińską 3 klasy komorę celną, policzyć do klasy 1, według wydanego wraz z niniejszym etatu, pozwalając odciełać w niej wszelkie towary, których przywóz nie jest zabroniony i które taryfą nie zostały wyłączenie przeznaczone do pewnych tylko portów lub lądowych komór, i wskazując na takowe odciecenie termin sześciomiesięczny; prawa zaś składu tę komorze nie nadawać, zabroniwszy też i przewozu stamtąd, na inne komory, pozwolonych do odciecenia w niej towarów. 2) Berdyczewską składową komorę, której dalsze istnienie staje się niepotrzebnem, skasować, a znajdujących się w niej teraz urzędników rozmieścić na inne wakujące w celnym zarządzie posady, tym zaś, którzy bez mieysca pozostaną, wypłacić roczną gażę jednorazowie. 3) Wraz ze zniesieniem Berdyczewskiej, pozwolić Radziwiłłowskiej komorze celnej odciełać wszelkie już towary, których przywóz jest wolny i które taryfą nie zostały przeznaczone do pewnych tylko portów lub lądowych komór. 4) Dla czuwania izby w Berdyczowie i w okolicach nie miała mieysca kontrabanda, mianować do Berdyczewa szczególnego urzędnika Ministerjum Skarbu z gażą 1,500 rubli, który ma zostawać pod zwierzchnością Naczelnika Radziwiłłowskiego celnego okręgu i działać na zasadzie prawideł, przepisanych dla takich urzędników w Wilnie i Kijowie, według brzmienia 42 art. Układu Ustaw Celnych. Rządzący Senat nie zaniecha ku wykonaniu niniejszego uczynić stosownych rozporządzeń.“

— Podług Imiennego Jego Cesarskiej Mości Najwyższego Ukazu, danego Rządzącemu Senatowi dnia 6 ter Marca z własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem, w którym wyrażono: „Z okoliczności wojennych 1828, 1829, 1830 i 1831 r. wymagających nadzwyczajnych środków do utrzymania Armii w stałym podług wojennej ustawy komplecie, chcąc ile można uczynić ulgę poddanym naszym, uznaliśmy za dobre ograniczyć miarę wzrostu ludzi oddawanych na rekrutów w uskuteczniionych na te lata naborach do 2 arszynów i 3 wierszków zamiast wzrostu назначonego będącemi ustawami 2 arszyny i 4 wierszki. Prawidło to, później było wprowadzonem i do Rekruckiej Ustawy przez Nas dnia 28 Czerwca 1831 r. utwierdzonej, i służyło za o-nową do przyjmowania rekrutów w następujących czterech naborach. A témczasem z powodu zbyt wielkiej liczby ludzi młodego wzrostu przyjętych w tych naborach, stałe zachowanie tego prawidła może mieć szkodliwy wpływ na stan Armii, jeżeliby dozwolonem było nieograniczone, zapewnienie jej ludźmi mało odpowiadającemi w najważniejszych warunkach i potrzebach służby, i powiększe części z powodu słabych sił ciała niezdatnemi do znoszenia trudów i wypełnienia obowiązków stanu swojego. Dla tego, uznając nieodbitnie potrzebnem, przywrócić działanie pierwszego kardynalnego prawa, назначającego miarę wzrostu rekrutów, Rozkazujemy: 1) § 176 Rekruckiej Ustawy odmienić przez wzbronienie przyjmować na rekrutów ludzi niższego wzrostu jak 2 arszyny i 4 wierszki (rozumie się bez obowiązu). 2) wyjątki dozwolane tym paragrafem Ustawy, zachować w swojej mocy, i na czas przyszły.“

шкова (разумѣя безъ обуви). 2.) Изъятія, допускаемыя симъ параграфомъ Устава, сохранить въ своей силѣ и на будущее время.

— По ходатайству общества для поощренія лѣснаго хозяйства, Г. Министръ Финансовъ имѣлъ счастье представлять на Высочайшее благоусмотрѣніе объ отличныхъ успѣхахъ въ лѣсоразведеніи, оказанныхъ Полтавской губерніи въ Миргородскомъ уѣздѣ Помѣщикомъ Штабсъ-Капитаномъ Василіемъ *Ломиковскимъ* и Его Императорскому Величеству благоугодно было повелѣть объявить *Ломиковскому* Высочайшее благоволеніе и о похвальныхъ дѣйствіяхъ его увѣдомить Черниговскаго, Полтавскаго и Харьковскаго Генераль-Губернатора.

— Въ слѣдствіе ходатайства Московскаго Военнаго Генераль-Губернатора и представленія Г. Министра Финансовъ по положенію Комитета Г. Министровъ, Высочайшее утвержденію 20 минувшаго Марта, Всемилостивѣйше удостоены награжденія чиновники, участвовавшіе въ Комитетѣ объ устройствѣ бывшей въ прошломъ 1835 году выставки Россійскихъ мануфактурныхъ издѣлій: чиновъ Коллежскаго Ассессора, Секретаря собственной Канцеляріи его Г. Министра Титулярный Совѣтникъ Князь *Трубецкой*; объявленіемъ Высочайшаго благоволенія: состоящій въ должности Секретаря при Президентѣ Московской Дворцовой Канторы Титулярный Совѣтникъ *Пушкинъ* и канцелярскій чиновникъ Комитета снабженія войскъ сукнами Коллежскій Секретарь *Негаевъ* и подаркомъ, чиновникъ особыхъ порученій при Московскомъ Военномъ Генераль-Губернаторѣ Надворный Совѣтникъ *Бахметевъ*.

— По Высочайшему Г. Министромъ Народнаго Просвѣщенія въ Комитетѣ Г. Министровъ запискѣ, о раздѣленіи трехъ низшихъ классовъ Каменецъ-Подольской Гимназіи на два отдѣленія, съ опредѣленіемъ въ оныхъ Учителей, Государь Императоръ, по положенію Комитета, въ 17 день Марта сего года Высочайше повелѣть соизволилъ: два низшіе класса помянутой Гимназіи, раздѣлить на два отдѣленія каждый, и для обученія въ оныхъ опредѣлить двухъ Учителей, съ производствомъ имъ жалованья по 300 руб. серебромъ въ годъ каждому, въ первый годъ изъ экономическихъ суммъ Гимназіи, а въ послѣдствіи изъ суммы, назначенной въ замѣнъ доходовъ съ общаго едукціоннаго фондуша и съ присвоеніемъ преимуществъ, предоставленныхъ младшимъ Учителямъ Гимназій, сверхъ того предоставлено ему Г. Министру Народнаго Просвѣщенія въ случаѣ надобности раздѣлить и третій классъ, съ опредѣленіемъ для сего на вышеизложенномъ основаніи третьяго добавочнаго Учителя.

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Г. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ: признавать Христіана Іоахима *Шмидта* Португальскимъ Вице-Консуломъ въ Черновѣ. (С. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 11-го Мая.

О пребываніи Герцоговъ *Орлеанскаго* и *Немурскаго* въ Кельнѣ 7-го ч. с. м., надобно еще упомянуть, что Ихъ Королевскія Высочества, прежде нежели отсюда предприняли путь въ Гагенъ, обзрѣвали Кафедральный Соборъ и тамошнія достопримѣчательности. Оба Принца переночевавъ въ Брандербургѣ, пріѣдутъ сегодня въ Берлинъ. Къ Герцогамъ *Орлеанскому* назначены для услугъ Генераль-Маіоръ *фонъ Редеръ* Командиръ 6 дивизіи, и Генераль-Маіоръ *Брандъ* изъ Генеральнаго Штаба, а къ Герцогамъ *Немурскому* Генераль-Маіоръ *Нейманъ*, командиръ второй бригады земскаго ополченія, и Инспекторъ егерей и стрѣлковъ, а равномѣрно Маіоръ *Мольеръ* изъ Генеральнаго Штаба.

— 15-го ч. с. м. прібудутъ въ Берлинъ войска Потсдамскаго и Шпандаускаго гарнизона для весеннихъ маневровъ.

12-го Мая.

Герцоги *Орлеанскій* и *Немурскій* въ путешествіи своемъ изъ Парижа въ Берлинъ, переночевавъ предпоследнюю ночь въ Галберштадтѣ, а послѣднюю въ Брандербургѣ, вчера по полудни около 4 часовъ сюда прибыли. По пріѣздѣ своемъ въ Королевскій замокъ, принимали они посѣщеніе Принцевъ Королевскаго дома, и тотчасъ представлялись Его Величеству Королю. Оттуда ИИ. КК. Высочества вѣдѣли къ Королю Нидерландской, и къ Принцессамъ Королевскаго дома. Надежда, что Принцы будутъ вечеромъ въ театрѣ, гдѣ представлена была новая опера *Спонтини „Алцидоръ“*, не исполнилась: ибо Принцы не кончили тогда еще посѣщеній. Вечеромъ былъ ужинъ у Е. Высоч. Наслѣднаго Принца. Сегодня въ замкѣ будетъ большой обѣдъ въ ридарской залѣ.

— За вставленіемъ сія Товарищества зачѣтенія лѣснаго Господарства, Р. Министръ Скарбу имѣлъ счастье представлять Cesarzowi Jego Mości о знакомыхъ поспѣхахъ въ розпrowадженіи ласовъ, оказанныхъ Полтавской Губерніи въ Миргородскомъ повіеціе черезъ обывателя Штабсъ-Капитана Базылего *Ломиковскаго*, и Cesarzowi Jego Mości подobało сія розказаць, ошвидчыць *Ломиковскому* Найвышше задоволеніе і о хвалебныхъ его чынностяхъ уwiadоміць Черниховскаго, Полтавскаго і Charkовскаго Jenerał-Gubernatora.

— На skutek wstawienia się Moskiewskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora і przedstawienia Р. Ministra Skarbu, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów 20 przeszłego Marca Najwyżey utwierdzoneм, Najmilszowiey uznani godnymi nagrody Urzędnicy należący do Komitetu dla urządzenia byłey w przeszłym 1835 roku wystawy Rossyyskich Rękodzielniczych wyrobów: Ranną Kollegialnego Assesora: Sekretarz własney Kancellaryi Р. Ministra, Radca Honorowy *Xiąże Trubecki*; oświadczeniem Najwyższego zadowolenia: sprawujący obowiązki Sekretarza przy Prezydencie Moskiewskim Pałacowym Kantorze Radca Honorowy *Puszkін* і Urzędnik Kancellaryi Komitetu opatrzenia wojsk sukнем Kollegialny Sekretarz *Nieczajew*, і подарунком, Urzędnik do osobnych poleceń przy Moskiewskim Wojennym Jenerał-Gubernatorze Radca Dworu *Bachmetjew*.

— Po wniesieniu Р. Ministra Narodowego Oświecenia na Komitet PP. Ministrów przełożenia o rozdzieleniu trzech niższych klass Kamieńca Podolskiego Gimnazjum, na dwa oddziały z przeznaczeniem do nich Nauczycieli, Cesarz Jego Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu, 17 Marca b. r. Najwyżey Rozkazać raczył: Dwie niższe klasy tego Gimnazjum rozdzielić każdą na dwa oddziały, і dla uczenia w nich przeznaczyć dwóch Nauczycieli z przeznaczeniem dla nich płacy srebrem po 300 rubli na rok każdemu, w pierwszym roku z summ ekonomicznych Gimnazjum, a następnie z summy wyznaczoney na miejsca dochodów z ogólnego Edukacyjnego funduszu і z przyznaniem prerogatyw, służących młodszym Nauczycielom Gimnazji, nadto zstawiłono Р. Ministrów Narodowego Oświecenia w zdarzeniu potrzeby rozdzielić і третią klassę z przeznaczeniem do tego na zasadzie wyżej opisaney trzeciego dodatkowego Nauczyciela.

— Cesarz Jego Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów Najwyżey Rozkazać raczył: *Christiana Joachima Schmidta* przyznawać Vice-Konsulem Portugalskim w Pernowie. (G. S.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Berlin, dnia 11 Maja.

O pobycie *Xiążąt Orléans і Nemours* w Kolonii dnia 7 t. m. należy oddać, że II. K. K. Wysokoście pierwey, aniżeli ztamtąd przedsięwzięli podróż do Hagen, oglądali Kościół Katedralny і tameczne zabytki. Obay *Xiążęta* przenocowawszy w Brandeburgu, przyjadą dzisiaj do Berlina. Dla *Xięcia Orléans*, przeznaczeni do usług: Jenerał-Major von Röder, dowódzca 6-tey dywizyi і Jenerał-Major Brant, ze Sztabu Jeneralnego, а dla *Xięcia Nemours* Jenerał Major Neumann, Dowódzca drugiej brygady Landweru і Inspektor Strzelców, również Major *Molière*, ze sztabu jeneralnego.

— Dnia 15 t. m. przybędą do Berlina, woyska Poczdamskiej і Szpandauskiej załogi na wiosenne obróty.

Dnia 12.

Xiążęta Orléans і Nemours nocowali dnia 9-go Maja w Halberstadt, а dnia 10 w Brandenburgu; po czym dnia wczorayszego około 4-tey po południu przybyli do tutejszey stolicy. Skoro tylko wysiedli w zamku Królewskim, przyjęli odwiedzin *Xiążąt* krwi królewskiej, і oddali zaraz odwiedzin swe N. Królowi. Z pokojów N. Pana udali się *Xiążęta* do N. Królowey Niderlandzkiej і do *Xiężniczek* domu Królewskiego. Spółziewano się *Xiążąt* w teatrze, gdzie w przepelnionym gmachu dano operę *Spontiniego Alcidor*; ale nie ukończyli byli dójść wczesnie wizyt swoich, aby mogli się znajdować na widowisku. Wczora wieczera była u Jego Królewiczowskiej Mości Następcy tronu. Dziś w południe będzie wielki obiad w zamku, w sali rycerskiej.

— Въ свѣтъ Герцоговъ *Орлеанскаго* и *Немурскаго*, прибыли изъ Парижа: Генераль-Лейтенанты, Пьеры Франціи, *Шевалье, Водранз* и Графъ *Колбертз*; Генераль-Маіоръ Баронъ *Марбо*; Князья *Валансай* и *Эхингенз*; эскадронный начальникъ въ Генеральномъ Штабѣ Графъ *Монтегіонз* и Начальникъ Канцеляріи Г-нъ *Асселинз*.

— Во время краткаго пребыванія Герцоговъ *Орлеанскаго* и *Немурскаго* въ Магдебургѣ, куда они прибыли третьяго дня въ 11½ часовъ въ полдень при громѣ пушекъ изъ крѣпости, и остановились въ гостиницѣ Города Лондонъ, ИИ. К. Высоч. позволили представить себѣ, Генераль-Лейтенанту и первому Команданту города Графу *Гаке*, военныхъ и гражданскихъ чиновниковъ, явившихся для встрѣчи Ихъ Высочествъ; потомъ отправились мимо поставленнаго при квартирѣ ихъ почетнаго караула, въ Соборную церковь, а отсюда къ Княжескому валу, гдѣ осматривали близлежащія укрѣпленія и рѣку Эльбу. Потомъ оба Принца возвратились со всею свитою въ гостиницу Города Лондона, къ завтраку, на который приглашены были первые военные и гражданскіе чиновники. Въ 1½ часъ ИИ. К. Высоч. предприняли путь чрезъ Брандбургъ въ Берлинъ. (A.P.S.Z.)

ФРАНЦІЯ. Парижъ, 3-го Мая.

Генераль *Аллардз* имѣлъ вчера у Короля приватную аудіенцію.

— Органъ династіонной оппозиціи, *Courrier Français*, изъясняется слѣдующимъ образомъ: „Г. Дюпензъ сдѣлалъ то, что Г. Тьерзъ давно бы уже долженъ былъ сдѣлать; онъ объявилъ несогласіе между большинствомъ и Доктринерами; онъ смѣло пошелъ противу призрака прежняго большинства, на который Министерство смотрѣло съ робостію, и который надѣялись воплотить безпрестанными криками. Нынѣ положеніе сіе понятно всему свѣту, если Министерство станеть принимать вещи такъ, какъ онъ въ самомъ дѣлѣ; политическая ложъ открыта, и честодюбцы принуждены скрыть подъ покровъ лице. Министерству, для котораго весь свѣтъ работаетъ, и которое одно только остается въ бездѣйствіи, развязаны нынѣ руки и оно освободилось отъ тѣхъ союзниковъ, кои ставили себя его опекунами. Если оно и теперь еще останется безъ движенія: то по истинѣ, нужно самой крѣпкой вѣры, чтобы отъ него ожидать можно было чего добраго.“

— Съ вчерашняго вечера носится слухъ о перемѣнѣ въ Министерствѣ нѣкоторыхъ членовъ. Замѣтили, что Король давалъ вчера продолжительную частную аудіенцію Графу *Понтекуланз*, и что сей изъ Тюильери вдругъ отправился къ Президенту Совѣта; сказывали, что Графъ *Понтекуланз* займетъ мѣсто Г-на *Монталиве* въ Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ. Г. Тьерзъ у Маршала *Жерара* имѣлъ вчера продолжительное совѣщаніе съ Гг. *Дюпенз*, *Тесте* и *Созе*.

5-го Мая.

Герцогъ *Мортмарз* имѣлъ вчера у Короля аудіенцію.

— Маршалъ *Жерарз* занимался вчера съ Королемъ.

— Известно, что Герцоги *Броли* и *Мортмарз* имѣли вчера у Короля аудіенцію, и если вѣрить слухамъ, то Его В-во требовалъ отъ нихъ, склонить Г. Гизо, по крайней мѣрѣ, къ наружному примиренію съ Министерствомъ.

— Въ сегодняшнемъ *Монитерѣ* содержится: „Мы узнали, что по силѣ закона 25 Іюня 1835 года и повелѣнія отъ 27-го ч. тогожъ мѣсяца, молодые солдаты, принадлежащіе къ первой половинѣ набора 1834 года, и находящіеся еще по домамъ, должны явиться въ полки, и между 20 Мая и 15 Іюня отправиться въ походъ.“

— Генераль *Аллардз* принятъ былъ вчера Президентомъ Совѣта и Министромъ Торговли. Увѣряютъ, что открывающіяся съ Лагору связи, для обоихъ Государствъ будутъ весьма важны. Приглашено много художниковъ и ученыхъ, сопровождать Генерала *Алларда*, и посѣтить страны, которыя онъ нѣсколько преобразовалъ на Европейскій ладъ; но доннынъ недостатокъ денегъ затрудняетъ достиженіе сего намѣренія.

— Четыре Парижскіе жители, какъ то комматный живописецъ, типографикъ, шляпникъ и прикащикъ, украшавшіе за нѣсколько предъ симъ времени, могилы *Пепина* и *Морея* вѣнками могильницы, и схваченные на дѣлѣ, представлены вчера въ слѣдственный судъ, будучи обвиняемы въ томъ, что они публично употребляли символы для распространенія возмутительнаго духа, и нарушенія спокойствія. Они не заирались въ томъ, въ чемъ ихъ обличали, но утвер-

— Въ оршаку *Хижазъ Орлеанс* и *Nemours* прибыли зъ Парижа: Jenerałowіе - Поручники, Паровіе Франціи, *Chevalier, Baudrand* и Hrabia *Colbert*; Jenerał Major, Baron *Marbot*; Хижазта *de Valençay* и *d'Echingen*; Szełs szwadronu w sztabie głównym Hrabia *Montguyon* i Naczelnik biura P. *Asseline*.

— Podczas krótkiego pobytu *Хижазъ Орлеанс* i *Nemours* w Magdeburgu, gdzie przybyli onegdaj w południe o godzinie 11½, przy huku dział wiatowych, i wysiedli w hotelu pod miastem Londynem, kazali dostojni Хижазта przedstawić sobie władze wojskowe i cywilne, które przybyły na ich powitanie. Przedstawił je Jenerał-Porucznik i pierwszy dowódca miasta, Hrabia *Hacke*. Następnie, przechodząc przed frontem straży honorowej, postawionej przy ich mieszkaniu, udał się Jego Królewiczaowska Mość Хижазъ Орлеанс z bratem swoim do katedry, a ztamtąd na wał Fürstenwall, z kąd obejrzał najbliżey położone warownie, oraz rzekę Elbę. Potém wrócili obadwaj Хижазта z całym orszakiem swym do hotelu: Pod miastem Londynem, gdzie do śniadania zaproszone były pierwsze władze cywilne i wojskowe. O godzinie 1½ udali się Хижазта w dalszą podróż przez Brandeburg do Berlina. (A.P.S.Z.)

FRANCYA. Paryż, dnia 3 Maja.

Jenerał *Allard* miał wczoraj u Króla prywatne posłuchanie.

— Organ oppozycji dynastycznej *Courrier Français* tłumaczy się następującym sposobem; „P. Dupin uczynił to, co P. Thiers dawno już był powinien uczynić: objawił on niezgodę między większością a Doktrynerami; śmiało wystąpił przeciw zdaniu dawniejszej większości, na które Ministerjum patrzyło z trwożliwością, i które spodziewali się utwierdzić ciągłemi krzykami. Teraz stan ten wiadomy jest całemu światu, jeśli Ministerjum brać będzie rzeczy tak, jak one są w naturze. Kłamstwo polityczne odkryte, a dumni przymuszeni zostali ukryć twarz pod zasłonę Ministerjum, dla którego cały świat pracuje, i które samo tylko pozostaje w nieczynności; rozwiązane są teraz ręce, i uwolniono się od tych sprzymierzeńców, którzy uważali siebie za jego opiekunów. Jeśli i teraz jeszcze pozostanie bez ruchu, tedy prawdę wyznać potrzeba mocney wiary, ażeby z jego strony czego dobrego oczekiwać można było.“

— Od dnia wczorayszego zaczynają mówić o częściowey zmianie Gabinetu. Uważano, że Król miał dnia wczorayszego długą konferencyą z Hrabią *Pontecoulant*, poczem udał się tenże prosto z Tuilleryów do Prezesa Rady. Słychać, że Hr. *Pontecoulant* obejmie Ministerjum spraw wewnętrznych po Panu *Montalivet*. Wczoraj u Marszałka *Gerard* naradzał się także Pan *Thiers* z Panami *Dupin, Teste* i *Sauzet*.

5-go Maja.

Хижазъ *Mortemart* miał wczoraj posłuchanie u Króla Jmci.

— Marszałek *Gérard* pracował wczoraj z Królem.

— Wiadomo jest, że Хижазта *Brogie* i *Mortemart* mieli wczoraj u Króla posłuchanie, i jeśli można dać wiarę pogłoskom. Król żądał od nich, ażeby nakłonili P. Guizot przynajmniej do powierzchownego pogodzenia się z Ministerjum.

— Dzisiejszy *Monitor* zawiera: „Dowiadujemy się, że na mocy prawa 25 Czerwca 1835 roku i rozkazu pod d. 27 t. m. młodzi żołnierze, należący do pierwszej półowy zaciągu z roku 1834 i znajdujący się jeszcze wdomach, powinni stawić się do półków, i między 20 Maja a 15 Czerwca, wyruszyć w pochod.“

— Jenerał *Allard* przyjmowany był wczoraj przez Prezydenta Rady i Ministra handlu. Nie wątpią, że otwierające się związki z Lahorą, dla obu Państw będą bardzo ważne. Wezwano wielu rzemieślników i uczonych dla jechania z Jenerałem *Allard*, dla odwiedzenia krajów, które już on cokolwiek na sposób europejski ucywilizował, lecz dotąd niedostatek pieniędzy jest przeszkodą do wypełnienia tego zamiaru.

— Cztery mieszkańce paryzcy, jako to: malarz pokojow, drukarz, kapelusznik i czeladnik handlowy, którzy przed niejakim czasem zdobili mogiły *Pepina* i *Moreya* wiankami z radostek i na uczynku ujęci, byli stawieni wczoraj przed sądem śledczym, jako oskarżeni o to, iż publicznie używali symbolow do rozszerzenia ducha buntowniczego i naruszenia spokoyności. Niezapierali się w tém, co im zarzucano, lecz utrzymywali, iż to uczynili nie w złym zamiarze, lecz z osobistego przy-

ждали, что они сдѣлали это не съ злонамѣреніемъ, но изъ личной привязанности къ обоимъ казненнымъ. Ихъ Адвокаты замѣтили притомъ, что еслибы дѣйствія ихъ и точно имѣли преступное намѣреніе: то все однакожь нельзя подвергнуть ихъ наказанію, поелику могильницы не почитаются орудіями къ распространенію митежнаго духа и нарушенію общественнаго спокойствія; и подсудимыхъ можно только обвинять въ соблазнительномъ поступкѣ, противномъ нравственности. По этимъ причинамъ четыре обвиненные освобождены.

6-го Мая.

Новый Королевско-Датскій Посланникъ Г. Косеъ, имѣлъ честь вчера въ полдень поднести Королю въ приватной аудіенціи, вѣрющую свою грамоту. — Герцогъ Броми, который 1-го ч. с. м. наименованъ Кавалеромъ большаго креста Почетнаго Легіона, принялъ вчера изъ собственныхъ рукъ Короля знаки сего ордена.

— Принятіе безъ всякой перемѣны проекта закона относительно того, какъ поступать при разности мнѣній въ судѣ присяжныхъ, послѣдовало вчера въ засѣданіи Палаты Перовъ 97 противу 5 голосовъ, послѣ чего собраніе разошлось безъ назначенія дня будущаго засѣданія.

— Въ Палатѣ Депутатовъ кончились вчера совѣщанія о другомъ таможенномъ законѣ, и самый законъ принятъ 216 противу 23 голосовъ.

— Г. Уерардъ, по словамъ сегодняшней газеты, наименованъ Паню Кавалеромъ Золотой шпоры, а Герцогомъ Тосканскимъ, Кавалеромъ Ордена вѣрности.

— По приватнымъ письмамъ изъ Булоньи, высланные изъ Парижа Поляки, 3-го ч. вечеромъ туда прибыли, и тотчасъ отплыли въ Англію. Между ними находился также прежній Генералъ Дверницкій съ своею молодою супругою.

— Пишутъ изъ Бордо отъ 2-го ч.: „Два уже дня, мы здѣсь въ большомъ опасеніи на счетъ винограда, причиною тому холодъ; вѣтеръ безпрестанно дуетъ съ сѣвера, а вчера довольно много выпало снѣгу. И сколько пострадаютъ наши виноградники отъ сей температуры, теперь еще сказать нельзя. (A.P.S.Z.)“

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 26-го Апрѣля.

Государственный Парламентъ.

Нижній Парламентъ.

Вѣщанія политическія отношенія Англіи, въ засѣданіи 20-го Апрѣля были предметомъ любопытныхъ рѣшій. Подача прозбы подписанной 60 Лондонскими купцами противу перемѣнъ недавно введенныхъ Турціею въ системѣ поставокъ, бывшихъ выгодными для Англійской коммерціи съ сею страной, доставила сперва Г-ну Гроту поводъ изъяснить желаніе, поддержать отъ всякъ поступковъ, кои могли бы причинить вражду съ Россіею и возмутить миръ Европы. „Я говорю это къ тому, примолвилъ онъ, что въ Палатѣ вошло въ моду, выражаться на счетъ Россіи, въ неумѣренныхъ терминахъ, что не сообразно ни съ благоразуміемъ, ни съ политикою, какое бы ни было мнѣніе Члена, который себя позволяетъ это.“

Послѣ этого всталъ Г-нъ П. М. Стюартъ, чтобы доказать свои положенія въ дѣлахъ Кракова и Востока. Исследовавъ въ первой части своей рѣчи доводы, кои нѣсколько уже лѣтъ гремѣть съ судебныхъ каедръ и изъ типографій противу политики Россіи относительно Польши, онъ старался доказать, сколь важна нынѣ для Англіи торговля востока; горько жаловался на оковы, кои по словамъ его, налагаютъ Россія Англійской торговлѣ на Черномъ морѣ и на Дунаѣ; по мнѣнію его всѣ затрудненія, коимъ подвѣрена сія торговля и опасности, кои ей угрожаютъ, произтекаютъ изъ Адрианопольскаго трактата, которому Англія могла бы воспротивиться и коего тягостныя слѣдствія оказались въ новыя конвенціи Россіи съ Османскою Портою. Покровительство, котораго требуетъ онъ для Англійской торговли, на Черномъ морѣ кажется ему тѣмъ болѣе необходимымъ, что на ономъ схвачены уже купеческіе корабли и что представленія Англійскаго Посланника не имѣли желаемого удовлетворенія. Онъ жаловался также, что Англія ни въ Тривизондѣ, ни въ Тегеранѣ не имѣла представителей, отъ чего товары ея, по вліянію Россіи безпрестанно подвергались запрещенію. Всѣ сіи причины, обширно изложенныя, казалось ему были достаточны; чтобы склонить Короля, послать дипломатическаго Агента въ Краковъ и просить защиты Правительства относительно коммерческихъ выгодъ Великобританіи на Востоку.

Адмиралъ Сиръ Э. Кодрингтонъ, подкрѣпивъ сіе мнѣніе, отрицалъ, что бы онъ когда-либо отзывался, какъ нѣкоторые Французскіе журналы объ-

вязанія къ obu traconym. Адвокаты ихъ учинили при томъ uwagę, że jeśliby działania ich i rzeczywiście miały zamiar występny: zawsze jednak niemożna ich osądzić na karę, gdyż wieniec nie mogą się uważać za narzędzia do rozszerzenia ducha buntowniczego i naruszenia powszechnej spokojności, i dla tego oskarżonych można tylko obwiniać o gorszący postęp, przeciwny moralności. Dla tych przyczyn czterey oskarżeni uwolnieni zostali.

6-го Мая.

Nowy Poseł Królewsko-Duński P. Kass miał szczególne wczora o południu złożyć Królowi na prywatnym posłuchaniu swoje listy wierzytelne. — Xiążę Broglie, który d. 1 t. m. mianowany został Kawalerem Wielkiego Krzyża Legii Honorowej, przyjął wczora z własnych rąk Króla insignia tego orderu.

— Na wczorajszym posiedzeniu Izby Parów przyjęty został bez żadnej odmiany projekt do prawa w tym, jak postępować należy przy różności zdań w Sądzie przysięgłych, większością 97 przeciwko 5 głosom; po czém zgromadzenie rozeszło się bez naznaczenia dnia przyszłego posiedzenia.

— W Izbie Deputowanych ukończyły się wczora narady nad drugim prawem celnym, i samo prawo przyjęto 216 przeciwko 23 głosów.

— Podług doniesień dzisiejszej gazety, Pan Ouvrard otrzymał od Papieża Order złoty Ostrogi, a od W. Xięcia Toskańskiego, Wielki Krzyż Orderu Wierności.

— Podług listów prywatnych z Boulogne, wysłani z Paryża Polacy dnia 3 wieczorem tam przybyli i natychmiast odptęgli do Anglii. Między niemi znajdował się także były niegdys Jenerał Dwernicki ze swoją młodą małżonką.

— Donoszą z Bordeaux pod d. 2 t. m.: „Od dwóch dni zostajemy tu w wielkiej bojaźni względem winogron; przyczyną tego jest zimno; wiatr bezustannie wieje od północy, a wczora dość duży śnieg wypadł; jak wiele zaś ucierpią winnice nasze od takiej temperatury, nie możemy jeszcze teraz powiedzieć. (A.P.S.Z.)“

БРИТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондонъ, дня 26 Квітня.

ПАРЛАМЕНТЪ.

Ізба Ніжша.

Зewnętrzne stosunki polityczne Anglii, były przedmiotem w Izbie Niższej d. 20 z. m. ciekawych rozpraw. Prośba w imieniu 60 kupców Londyńskich podana przeciw zmianom nieprzyjawnym handlowi Angielskiemu, które ostatniemi czasy wprowadziła u siebie W. Porta, dała P. Grote powód do wyrażenia życzeń, iżby wstrzymano się od wszelkich czynności, któreby pociągając za sobą mogły kroki nieprzyjacielskie z Rosyją i pokoy Europy zakłócić. „Mówię to“ rzekł P. Grote, „dla tego, iż od niejakiego czasu weszło w tę Izbę we zwyczaj, wyrażać się o Rosyi w słowach nieumiarkowanych, co nie jest zgodne ani z rozsądkiem, ani z polityką, jakiegokolwiek były osobiste opinie członka, który sobie takich wyrażen pozwala.“

Następnie P. Stewart zabrał głos dla rozwinienia wniosku swojego, tyżącego się stanu rzeczy w Krakowie i na Wschodzie. Powtórzywszy w części pierwszej obszernie wszystkie argumenta, któremi zdawna brzmieć zwykły mównicę i prassy drukarskie, przeciw polityce zachowywanej ostatniemi czasy przez Rosyją względem Polski, mówca starał się wykazać jak wielkie jest wagi dla Anglii handel na Wschodzie; gorzko się użalał na przeszkody, któremi jakoby Rosya handel ten tamuje na morzu Czarném i na Dunaju, a które jakoby wypływają z traktatu Adrianopolskiego, któremu Anglia sprzeciwić się mogła, i którego uciążliwe skutki okazały się, w późniejszych Rosyi z Portą układach; opieka, której on wymaga, dla handlu Angielskiego na morzu Czarném, zdaje się mu tѣm więcey konieczną, iż kilka okrętów kupieckich zostało na morzu Czarném schwytanych i że wdanie się Posła Angielskiego nie było dla otrzymania zadośćuczynienia dostatecznem; użalał się, iż Anglia nie ma żadnego reprezentanta w Trebizondzie, ani w Teheranie, co narzuca towary jej na bliskie zabronienie im wstępu do Persyi, skutkiem wpływu Rosyi w tym kraju i przeto żądał uchwalenia do Króla Jmci adresu, z prośbą o wysłanie Agenta Dyplomatycznego do Krakowa i o opiekę rządową dla handlu Angielskiego na Wschodzie.

Admirał Codrington, wspierając ten wniosek, obok tego oświadczył, iż nigdy nie odzywał się w wyrazach lekceważących, jak to niektóre gazety francuz-

являли, въ непочтительныхъ выраженіяхъ о морскихъ силахъ Россіи. Командовавъ флотомъ, къ которому принадлежала Россійская эскадра, онъ былъ свидѣлемъ благороднаго поведенія Русскихъ во время сраженія и отдаетъ похвалу храбрости, которою они отличились при Наваринѣ. И поелику почитаетъ онъ Россійскій флотъ весьма сильнымъ: то и желаетъ чтобы Англія свой также увеличила, дабы онъ въ состояніи былъ бороться съ тою могущественнымъ противникомъ, если бы случай того потребовалъ. Ему всегда прискорбно было слушать, когда въ Палатѣ говорятъ о нынѣшнемъ Императорѣ Россіи, въ такихъ выраженіяхъ, кои могутъ причинить зло, не дѣлая ничего добраго и онъ весьма далеко отъ того, чтобы слѣдовать сему примѣру. Какія бы ни были покушенія Россіи, Англія всегда можетъ ихъ предупредить, лишь бы только она вооружила и содержала флотъ, достаточный для внушенія уваженія къ ней въ другихъ странахъ Европы. Онъ полагаетъ что Англія должна защищать Султана противу нападеній мятежнаго Паши Египета и привести его въ состояніе противостоять Россіи. (J. de S. P.)

(Окончаніе впереди.)

Д А Н И Я.

Копенгагенъ, 6-го Мая.

По объявленному нынѣ маршруту Короля, Его В-во 5-го ч. утромъ отправится отсюда въ Каллундборгъ, а оттуда на пароходѣ *Киль* въ Ааргусъ. Король посѣтитъ потомъ Зильнеборгъ, Рандеръ, Аалборгъ, Ааргусъ, Горсенсъ, Вейле, а въ разныхъ мѣстахъ сдѣлаетъ смотръ войскамъ, и 25-го ч. изъ Вейле на помянутомъ пароходѣ, сѣвѣрною стороною около Зеландіи чрезъ Зундъ возвратится въ Копенгагенъ, куда Е. В-во обѣщало прибыть 24 ч.

— Третьяго дня вечеромъ на Кор. пароходѣ прибыла сюда Герцогиня *Ангальтъ-Бернбургская*, урожденная Принцесса Шлезвигъ-Гольштейнъ-Гликсбургская. (A.P.S.Z.)

ШВЕЦІЯ И НОРВЕГІЯ.

Готенбургъ, 27-го Апрѣля.

Гарнизонъ Карлстенской крѣпости, усиленъ отрядомъ полка *Дальс*, состоящимъ изъ 100 чел. Въ крѣпости Эльсбергъ упражняются въ стрѣляніи; а также большая дѣятельность въ Готенбургѣ; 4 канонерскіе шлюпа поплыли въ Марстрандъ, и канонерское судно отправится въ Зундъ; другою же немедленно будетъ вооруженъ, чтобы крейсировать между Скагеномъ и Марстрандомъ. (D. P.)

И С П А Н І Я.

Мадридъ, 21-го Апрѣля.

Палата Вельможъ еще совѣтуется о проектѣ адреса въ отвѣтъ на тронную рѣчь. Совѣщанія оной доказываютъ неблагорасположеніе къ здѣшнему Министерству. Упраздненіе мужескихъ монастырей встрѣтило наиболѣе противниковъ въ сей Палатѣ.

— По донесеніямъ изъ Барселлоны отъ 19-го Апрѣля, *Мина* принудилъ мятежниковъ скрыться въ горы Верхней Каталоніи.

23-го Апрѣля.

Палата Вельможъ кончила уже сужденія свои на счетъ адреса, который приняла по проекту предложенному комиссіею, съ малыми перемѣнами. Объявленные дополненія, кои безъ сомнѣнія были бы поводомъ къ жаркимъ спорамъ, отложены.

— Президентъ Совѣта, употребляетъ все стараніе, чтобы напоследокъ составить Министерство. Переговоры въ семь дѣлъ съ Г-мъ *Гонзалесъ*, безпрерывно продолжаются.

— Утверждаютъ, что Г. *Мендизабалъ* хочетъ сдѣлать заемъ, и что ему въ Англіи предлагаютъ 4 милліона фунт. стер. на выгодныхъ условіяхъ. Одно только то неудобство, что займа нельзя сдѣлать безъ согласія Палаты Прокураторовъ, а большая часть членовъ оной станетъ тому противиться дотолѣ, пока не будетъ поданъ бюджетъ доходовъ и расходовъ. — Нѣсколько членовъ сей же Палаты, сдѣлало предложеніе, чтобы уполномочить Министерство для подачи бюджета на 1837 годъ, не обязывая представить отчетъ о доходахъ и расходахъ за 1836 годъ. Предложеніе сие поддержано Г-мъ *Кабаллеро*, не смотря на сильную оппозицію Графа *де ласъ Наваса*. (G. C.)

П О Р Т У Г А Л І Я.

Лиссабонъ, 20-го Апрѣля.

Маркграфъ *Валенса* не былъ въ состояніи привести въ дѣйствіе составъ новаго Кабинета. Г-нъ *Сильва-Карвальо* отправился въ Виллафранка, а Г. М. А. *Карвальо* въ другое мѣсто, лишь бы только не быть въ близи. Утверждаютъ, что находящійся нынѣ въ Лиссабонѣ Г. *Фандевейеръ*, давно уже пользующій-

кие огласилъ, въ ображающихъ выразахъ, о Россійской морынареѣ. Доводяще предтѣмъ флотъ, до котораго скѣду входила и эскадра Россійская, былъ свидѣлемъ члбного zachowania się rossyyskich żołnierzy podczas bitwy, i oddaje pochwałę męztwu, którym się odznaczili przy Nawarynie; dla tego więc właśnie, iż marynarkę Rossyyską uważa za bardzo silną, żądał zwiększenia angielskiej, ażeby, w razie potrzeby, mierzyć się mogła z tak potężną przeciwniczką. Zawsze boleśną mu było słyszeć w tej Izbie o Rządzie Rossyyskim słowa, które mogą wiele sprawić złego, nieobiecując natomiast żadnego pożytku i dalekim jest tego przykładu. Jakiebykolwiek były zamachy Rosyi, Anglija może je uprzeczyć; dość jej uzbroić i utrzymać flotę dostateczną do zastawienia się innym krajom Europy. Sądzi on, że Anglia powinna ochraniać Sułtana od napadu buntowniczego Paszy Egiptu i przyprowadzić go do stanu postawienia się przeciw Rosyi. (J.d.S.P.) (d.c.n.)

Д А Н И Я.

Копенгага, 6 Мая.

Подług ogłoszonej teraz marszruty N. Pan 5-go Czerwca wyiedzie zjad do Kallundburga, a zlamtad na parochodzie *Kiel* do Aarhus. Król odwiedzi potem Silueborg, Randers, Aalborg, Aarghus, Gorsens, Wille i w różnych miejscach uczyni przegląd woysk i dnia 25 z Wille na pomienionym statku parowym, brzegiem północnym około Zelandyi przez Zund powróci do Kopenhagi, dokąd J. K. Mość przybydź obiecał d. 24.

— Za czora wieczorem na Królewskim statku parowym przybyła tu Xiężniczka *Anhalt Bernburg* z domu Xiężniczka Schleswig-Holstein-Glücksburg. (A.P.S.Z.)

ШВЕЦЯ І НОРВЕГІЯ.

Готенбург, дня 27 Квітня.

Загогу twierdzy Karlsten wzmochni oddział полку *Dals*, wynoszący 100 ludzi. W twierdzy Elsberg odbywają się ćwiczenia w strzelaniu. Panuje oraz czynność w Göttingu; 4 szalupy kanonierskie popłynęły do Marstrand, i statek kanonierski ma się udać do Sundu; inny zaś ma być niezwłocznie uzbrojony, oślem krążenia między Skagen i Marstrand. (D. P.)

Н І С П А Н І Я.

Мадрид, дня 21 Квітня.

Izba Procerów naradza się jeszcze nad projektem do adresu w odpowiedzi na mowę tronową. Jej rozprawy dowodzą nieprzychylności dla teraźniejszego ministerium. Zniesienie klasztorów męzkich, znalazło najwięcej przeciwników w tejże Izbie.

— Według doniesień z Barcelony, daty 19 Kвітня, *Mina* zmusił powstańców do schronienia się w góry wyższej Katalonii.

Дня 23.

Izba Procerów ukończyła już rozprawy nad adresem, który przyjęła według projektu przez Komisję podanego z małoznaczącymi odmianami. Zapowiedziane dodatki, które byłyby niezawodnie stały się powodem żywych rozpraw, cofnięto.

— Prezes Rady dokłada wszelkich starań, aby uzupełnić nareszcie ministerium. Układy w tej mierze, trwają ciągle z Panem *Gonzalezem*.

— Zapewniają, że Pan *Mendizabal* chce zaciągnąć pożyczkę, i że ofiarują mu w Anglii 4 miliony fun. szt. pod korzystnymi warunkami. Zachodzi tylko ta trudność, że pożyczki nie można zaciągać bez przyzwolenia Izby Prokuratorów, a większa część jej członków będzie temu przeciwna dopóki nie zostanie przełożony budżet dochodów i wydatków. Jak wiadomo oświadczył niedawno Pan *Mendizabal* w Izbie, że przełoży budżet dochodów. Kilku członków tejże Izby, podało wnioski, aby upoważnić ministerium do podania budżetu na rok 1837, bez obowiązku składania rachunku z dochodów i wydatków 1836 roku. Ten wniosek poparty przez P. *Caballero*, został przyjęty mimo mocnej opozycji Hrabiego *de las Navas*. (G. C.)

П О Р Т У Г А Л І Я.

Лисбона, дня 20 Квітня.

Margrabia *Valenca* nie był w stanie przywieść do skutku utworzenie nowego gabinetu. Pan *Silva Carvalho* wyjechał do Villafranca, a Pan M. A. *de Carvalho* w inne miejsce; obadwa aby nie być w bliskości. Zapewniają, że bawiący teraz w Lisbonie Pan *Vandevayer*, już oddawna szcycący się łaską Królo-

ся благосклонностію Королевы, по настоянію многихъ знатныхъ особъ, намѣренъ употребить свое вліяніе, чтобы склонить Ее, забыть неудовольствіе свое къ Г. *Фрейру*, для предохраненія Государства отъ разстройства и междоусобной войны. И въ самомъ дѣлѣ уже поручено Г-ну *Фрейру*, чтобы онъ занялся составомъ новаго Кабинета, членами коего именуютъ изъ прежнихъ Министровъ Графа *Виллареала*, Маршала *Сальдана* и Князя *Терсейру*. — Нѣкоторые полагаютъ что нѣкоторые Министры останутся еще на нѣкоторое время, пока не облегчится настоящее затруднительное положеніе. Королева будто бы однажды объявила, что въ случаѣ, еслибы всѣми она была оставлена, тогда съ супругомъ своимъ удалится во Францію. (G. C.)

— Свадебныя празднества Королевы были чрезвычайно блистательны. Принцъ *Фердинандъ*, весьма хорошо былъ принятъ и вообще жителямъ понравился. Королева съ нетерпѣніемъ ожидала его на балконѣ дворца, нагнулась, чтобы видѣть своего супруга, и издали уже привѣтствовала его опашаломъ; а онъ съ сердечною радостію сдѣлалъ ей поклонъ, снявъ шляпу. Лишь только вышелъ онъ изъ экипажа, молодая Королева поспѣшно сошла съ балкона и они въ первый разъ увидѣлись. Невозможно описать ихъ чувствованій въ сію минуту. Королева узрѣла прекраснаго молодого человека, какого только можетъ вообразить себѣ дѣвичье сердце; Принцъ же прекрасное, молодое и привѣтливое лице, какого только желать могъ. Обѣдали вмѣстѣ; потомъ Принцъ возвратился на пароходъ, а Королева осталась въ дворцѣ, дабы осушить послѣднія слѣзы вдовы и приготовиться къ будущему дню, въ которомъ она получить супруга, а Государство Монарха.

На другой день 10-го ч., совершенно обрученіе въ кафедральной церкви. Королева прѣехала изъ дворца; нетерпѣливый Принцъ заблаговременно прибылъ изъ парохода, и предъ церквію долженъ былъ полчаса дожидаться. (D. P.)

Новое Португальское Министерство уже составлено. Въ полученной вчера въ Берлинѣ телеграфическимъ путемъ выпискѣ изъ *Journal de Paris* отъ 4-го Мая содержится: „По частнымъ извѣстіямъ изъ Лиссабона отъ 20-го Апрѣля, новое Министерство составлено, а именно: Князь *Терсейра* Президентомъ Министровъ; *Виллареалъ* Министромъ Иностранныхъ Дѣлъ; *Гонз. де Миранда*, Морскимъ Министромъ; *Карвальо* Министромъ Финансовъ; *Фрейре* Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ и *Агуаръ* Министромъ Юстиціи; Герцогъ *Палмелла* вступаетъ безъ особенной должности въ Министерство, но съ нѣкоторою властію въ управленіи. (A. P. S. Z.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Неподалеку отъ Свинъ въ Марнскомъ Департаментѣ близъ прежней Римской дороги изъ Реймса въ Вердунъ, одинъ крестьянинъ нашелъ небольшой сосудъ содержащій 616 серебряныхъ монетъ, между которыми 200 со времени консуловъ. Всѣ хорошо сохранились.

— Пишутъ изъ Лемберга: „По частнымъ извѣстіямъ мы узнали, что Карлъ *Липинскій* 14-го Апрѣля выѣхалъ изъ Парижа въ Лондонъ, не хотя пропустить въ столицѣ Англіи, обыкновенной поры для концертовъ.

— Картины *Мурилла* и *Валаска* купленные Лордомъ *Стэффордгоузе* отъ Маршала *Султы*, счастливо доставлены въ Англію. По повелѣнію Лордовъ Адмиралтейства, ящиковъ, въ коихъ они были уложены не открывали въ таможнѣ, но въ дворцѣ Лорда *Стэффордгоузе*, изъ предосторожности, что бы ихъ не испортить.

— Изъ Варшавы сообщаютъ: „Въ деревнѣ Судзисовицахъ принадлежащей къ имѣнію Добѣславичамъ въ Краковскомъ Воеводствѣ, выкопано значительное число денегъ весьма глубокой древности. Тѣ, кои мы видѣли, принадлежатъ къ XI и началу XII вѣка и тѣмъ болѣе заслуживаютъ вниманія, что относительно выпуска, онѣ служатъ продолженіемъ находки Тржебунскаго. Между оними изъ Германскихъ находятъ *Оттона*, *Генриха* и разныхъ Епископовъ, изъ Англійскихъ *Этелреда*, изъ Венгерскихъ *Андрея I.* (1046 до 1060), *Св. Владислава* Короля (1077 до 1095) и *Коломана* (1095 до 1115), изъ Польскихъ не извѣстные донинѣ въ нѣсколькихъ видахъ денарій *Болеслава Свѣтлаго* (1058 до 1079) и *Владислава* Германа съ надписью *Срасов.* (1079 до 1102), на нѣкоторыхъ находится ясная словенско-латинская надпись: *Voyeikus Stus* (Св. *Войтѣхъ*). Сего послѣдняго Князя, монета уже упомянута въ Тржебунскомъ описаніи, однако несправедливо приписана позднѣйшему владѣтелю сего имени. Желательно, чтобы все сіе

wey, czyniąc zadosycъ naleganiomъ wielu znakomitychъ osób, postanowiłъ użyć swojego wpływu, aby skłonić Królowę do zapomnienia niechęci swojej do Pana *Freire*, celemъ ochronienia kraju od bezrządu i wojny domowej. W samej rzeczy, miano też polecić już Panu *Freire*, ażeby się zająłъ utworzeniem nowego gabinetu, za członkówъ коего wymieniają z dawniejszychъ Ministrów Hrabiego *Villareal*, Marszałka *Saldanha* i Xięcia *Terceiry*. Niektórzy sądzą, że terażniejsi Ministrowie pozostaną jeszcze przez czasъ niejaki, nimъ zawikłane i trudne położenie terażniejsze da się załatwić. Królowa miała pewnego razu oświadczyć, iż w razie gdyby przezъ wszystkichъ opuszczoną byдъ miała, natenczas z mężemъ swoimъ uda się do Francyi. (G. C.)

— Obehdъ weselny Królowey byłъ naderъ świetny. Xiążę *Ferdynand* bardzo dobrze zostałъ przyjęty, i powszechnie się mieszkańcomъ podobał. Królowa niecierpliwie czekała na niego na balkonie pałacu; schyliła się, aby uyrzecъ swego oblubieńca, i zдала jużъ witała go wachlerzemъ; onъ z największą serdecznością oddałъ tenъ ukłonъ, zdejmującъ kapeluszъ. Gdy wysiadłъ z pojazdu, młoda Królowa zesłała śpiesznie z balkonu, i dostojne osoby pierwszy razъ spóyrzały oko w oko. Trudno opisać co w tej chwili uczuły. Królowa uyrzała pięknaго, męskiego młodzińca, jakiego tylko romantyczność dziewiczego serca wyobrazić sobie może; Xiążę piękna, młoda i najmiłszą twarz, jakiejъ sobie tylko mógłъ życzyć. Byli razemъ na obiedzie, poczemъ Xiążę wróciłъ na statekъ parowy, a Królowa pozostała w pałacu, dla otarcia ostatnichъ łezъ wdowy i przygotowania się na dzieńъ następny, który miałъ jejъ dać małżonka, a krajowi Monarchę.

Nazajutrzъ dnia 10 odbyłъ się ślubъ w Kościele Katedralnym, Królowa przybyła z pałacu; Xiążę niecierpliwie przybyłъ zawczasie ze statku parowego i przedъ drzwiami kościoła pół godziny czekać musiałъ. (D. P.)

Nowe Ministeriumъ Portugalskie jużъ zostało urządzane. Podługъ wyciągu z *Journal de Paris*, otrzymanego wczorą w Berlinie drogą telegraficzną doniesiono: „Podługъ prywatnychъ wiadomości z Lishony pod 20 Kwietnia, nowe Ministeriumъ złożone zostało z następującychъ osób: Xiążę *Terceyra* Prezydentemъ Ministrów; *Villareal* Ministremъ spraw zagranicznych; *Gonz. de Miranda* Ministremъ marynarki; *Carvalho* Ministremъ skarbu; *Freire* Ministremъ Spraw Wewnętrznych i *Agujar* Ministremъ Sprawiedliwości. Xiążę *Palmella* wchodzi do ministeriumъ bezъ szczególnego obowiązku lecz z niejaka władzą w administracyi. (A. P. S. Z.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Niedaleko Suippe w departamencie Marne, w bliskości dawney drogi Rzymskiej z Reims do Verdun, znalazłъ pewienъ wieśniakъ małe naczynie obemyające 616 sztukъ srebrnychъ monet, między którymi 200 z czasówъ konsulatu. Wszystkie są bardzo dobrze zachowane.

— Ze Lwowa donoszą: „Dowiadujemy się zъ prywatnychъ wiadomości, że Karolъ *Lipiński* wyjechałъ d. 14 Kwietnia z Paryża do Londynu, nie chcącъ w stolicy Anglii zaniedbać zwyczajney pory koncertów.

— Obrazy *Murilla* i *Valasqua*, zakupione przez Lorda *Staffordhouse* od Marszałka *Soulta*, przybyły szczęśliwie do Anglii. Z rozkazu Lordówъ Admiralicji, skrzyń w których były upakowane, nie otwierano w urzędzie celnymъ ale w pałacu Lorda *Staffordhouse*, przez ostróżność, ażeby jakiemu uszkodzeniu nie uległy.

— Donoszą zъ Warszawy: „We wsi Sudziszowice do dóbrъ Dobęstawicъ należącey w Wojew. Krakowskiemъ, wykopaną została znaczna ilośćъ denarówъ wysokiey starożytności. Widziane przezъ nasъ w małej częściъ exemplarze, pochodzą zъ XI i początku XII wieku i tѣmъ więcey zasługująъ na uwagę, że co do epoki bicia, dalszymъ są bezpośrednimъ ciągiemъ Trzebuńskiego wynalazku. Znajdują się między niemi, z Niemieckichъ Ottonowskie, Henrykowskie i rozmaite Biskupie, z Angielskichъ *Etelreda* z Węgierskichъ *Andrzeja I.* (1046 do 1060) *S. Władysława* Króla (1077 do 1095) i *Kolomana* (1095 do 1115), z Polskichъ nieznane dotądъ w kilku rozmaitościachъ denary *Bolesława Świątego* (1058 do 1079) i *Władysława Hermana* z napisemъ *Cracov* (1079 do 1102), na niektórychъ znajduje się wyraźny słowiańsko-łaciński napisъ: *Voyeikus Stus* (*Woyciechъ* czyli *Woyciechъ S.*) Tego ostatniego Xiążęcia moneta wspomniana jużъ w opisie Trzebuńskimъ, mylnie tamъ przecieżъ późniejszemu tego imienia władcy przyznana była. Życzyć należy, aby skarbъ tenъ w całkowitości poddanymъ byłъ podъ rozbiórъ

сокровище подвергнуто было ученому разсмотрѣнію: ибо этимъ единственно путемъ нумизматика среднихъ вѣковъ будучи объяснена, можетъ содѣлаться тѣмъ, чѣмъ быть должна, т. е. вспомогательною наукою исторіи. (G.C.)

— По статистическимъ исчисленіямъ видно, что народонаселеніе Англіи въ продолженіи послѣднихъ 50 лѣтъ, т. е. съ 1780 г. удвоилось.

— Въ Остѣ-Индіи издается нынѣ 27 газетъ, въ Вестѣ-Индіи 20, а въ Австраліи 17. Въ Китаѣ только одинъ журналъ: *Kanton Register*. Въ Каневѣ (на островѣ Канди) съ нѣкотораго времени издается газета на Греческомъ и Турецкомъ языкахъ, подъ заглавіемъ *Критскіе листы*. Въ Греціи 5 газетъ.

— Лордъ Вилліамъ Бентинкъ бывшій Намѣстникъ Остѣ-Индіи приказомъ изданнымъ 24-го Февраля 1835 года, уничтожилъ телѣсное наказаніе въ части войска, состоящей изъ однихъ Индійцевъ, а вмѣсто того постановилъ исключеніе изъ службы.

— Въ Соединенныхъ Сѣверо-Американскихъ Штатахъ, часто происходятъ зажігательства. Сію судьбу наиболее испытываютъ типографіи, гдѣ печатаются газеты.

— Недавно въ энтомологическомъ обществѣ прочтено разсужденіе, по коему цвѣтная сѣть, хотя бы въ ней промежутки были въ $\frac{1}{2}$ дюйма широты, можетъ удерживать комнатныхъ мухъ. Тоже самое можно сдѣлать сѣтью изъ черной тонкой проволоки въ коей промежутки шириною въ $\frac{1}{2}$ дюйма. Сему причиною большее увеличеніе и короткій фокусъ глазъ сихъ насекомыхъ.

— Теперь оказывается, что мнѣніе будтобы *Гершель* видѣлъ на лунѣ дерева, растенія, крылатыхъ людей и. т. п. выдуманно. Спекулянтъ книгопродавецъ въ Гамбургѣ распространилъ сію басню: Философическій Единбургскій журналъ, содержитъ поясненіе астрономическихъ снарядовъ, кои взялъ *Гершель* на мысль Доброй Надежды, но ничего не упоминаетъ о телескопѣ, коего объективное стекло будтобы имѣло въ поперечникѣ 24 фута, какъ это сказано въ Немецкомъ журналѣ, въ Гамбургѣ изданномъ. Впрочемъ мы не можемъ еще сказать, чтобы мы съ успѣхами оптики не достигли до той степени, чтобы не могли видѣть на лунѣ живыхъ существъ.

— Чтобы перевезти 180 пассажировъ въ 24 часа разстояніемъ на 240 Англійскихъ миль, проѣзжая 10 миль на часъ, нужно бы имѣть 1,200 лошадей и 12 дилижансовъ, полагая на каждый по 15 человекъ; между тѣмъ одинъ паровой экипажъ, везетъ всѣхъ сихъ путешественниковъ, и совершая въ сіе время два раза путь замѣняетъ 2,400 лошадей. Нужно бы 30 шестиступенчатыхъ дилижансовъ и 3,000 лошадей, что бы перевезти 180 пассажировъ съ посылками, за 240 Англійскихъ миль, а одинъ паровой экипажъ везетъ всѣхъ сихъ путешественниковъ, и совершая путь два раза замѣняетъ 6,000 лошадей.

— Изъ Брюсселя уведомляютъ: „Здѣсь вскорѣ будутъ дѣлать публично опытъ надъ экипажемъ изобрѣтеннымъ 1-мъ *Мартеномъ*. Онъ не требуетъ ни паровъ, ни лошадей. Самъ движется столь же удобно внизъ и вверхъ какъ и по ровну; какъ по чугунной, такъ и обыкновенной дорогѣ. (D.P.)

— Изъ Мюнхена сообщаютъ отъ 15-го Апрѣля: Въ военномъ Альманахѣ Королевства Баварскаго, на 1836 годъ, напечатано извѣстіе о нынѣшнемъ составѣ Баварской арміи; въ ней считается въ дѣйствительной службѣ: одинъ Фельдмаршалъ, два полные Генерала, 17 Генералъ-Лейтенантовъ, 29 Генералъ-Маіоровъ, 42 Полковника, 42 Подполковника, 79 Маіоровъ, 298 Капитановъ, 51 Ротмистръ, 346 Штабсъ-Капитановъ и 514 Поручиковъ. Армія состоитъ изъ гвардіи, 16-тилинѣйныхъ пѣхотныхъ полковъ, 4-хъ егерскихъ баталіоновъ, двухъ полковъ кирасирскихъ, 6-ти легкой кавалеріи и 2-хъ полковъ артиллеріи, корпуса инженеровъ: пяти ротъ учебныхъ, двухъ гарнизонныхъ и корпуса жандармовъ. Первый военный знакъ отличія есть военный орденъ Максимилиана Іосифа, коего гротомъ самъ Король; кавалеровъ сего ордена, въ Баварской арміи, считается, одинъ большаго креста, три командора и 66 кавалеровъ; въ иностранныхъ арміяхъ 226 кавалеровъ. Кроме того есть военный знакъ отличія для медицинскихъ чиновниковъ, медали за военные услуги и за походы 1813 и 1814 г. При Королѣ находятся три Генералъ-Адъютанта и семь Флигель-Адъютантовъ. Въ каждомъ изъ семи округовъ по сю сторону Рейна находится военное окружное начальство земской стражи. (С.П.)

— Парижскіе книгопродавцы вознамѣрились сдѣлать складку, на сооруженіе памятника, или отбитіе медали въ честь умершаго на сихъ дняхъ *Фирмина Дидота*. (G.C.)

наукowy, алbowiem tą jedyną drogą numizmatyka średnich wieków wyświecona, stać się może tém, czém być powinna, to jest nauką pomocniczą historyi. (G.C.)

— Okazuje się z wyrachowań statystycznych, iż ludność Anglii podwoiła się w przeciągu ostatnich lat 50, to jest od roku 1780.

— W Indyach Wschodnich wychodzi teraz 27 gazet, w Zachodnich 20, a w Australii 17; Chiny mają tylko 1 dziennik: *Kanton-Register*. W Kanee (na wyspie Kandyi), wychodzi od niejakiego czasu gazeta w języku Greckim i Turckim, pod tytułem: *Pismo Kretyjskie*. Grecya ma 5 gazet.

— Lord Wiliam Bentinck, były Wielkorządca Indyi wschodnich, rozkazem dziennym wydanym jeszcze dnia 24 Lutego 1835, zniósł karę cielesną w części woyska, złożonej z samych Indyan, i w miejsce tej kary, ustanowił oddalenie ze służby.

— W krajach Zjednoczonych Północney Ameryki zagęszczają się podpalenia. Szczególniey losu tego doznają drukarnie, w których się gazety drukują.

— Niedawno w towarzystwie entomologiczném odczytano rozprawę, podług której kolorowa siatka, mogąca mieć oka nawet trzy czwarte cale szerokie, jest dostateczną na wstrzymanie zwyczajnych much pokojowych. Toż samo czyni sieć z cienkiego czarnego drutu, gdzie oka są pięć ćwierci cala szerokie. Przyczyną tego jest mocne powiększenie i krótkie ognisko ocz tych owadów.

— Pokazuje się, że podanie, jakoby *Herschel* miał na Xiężycu postrzedz drzewa, rośliny, ludzi skrzydlatych i. t. p. jest zmyśleniem. Spekulant księgarz w Hamburgu puścił tę bajkę w obieg. Dziennik filozoficzny edyuburski zawiera wykaz narzędzi astronomicznych, które *Herschel* zabrał z sobą na przykład Dobrey Nadziei, ale nie wspomina o dalekowidzu, którego soczewka miała mieć 24 stóp w przecięciu, jak to znajdujemy w piśmie niemieckiem, w Hamburgu wydaném. Nie możemy z resztą dziś jeszcze wyrzec, czyli w nauce optyki tak daleko się posuniemy, abyśmy mogli uyrzec na Xiężycu żyjące istoty.

— Potrzebaby 12 dyliżansow, mieszczących po 15 podróżnych, i 1,200 koni, aby 180 podróżnych w 24 godzinach zawieźć o 240 mil angielskich, rachując 10 mil na godzinę; tymczasem jeden wóz parowy wiezie tych wszystkich podróżnych, a w tymże przeciągu czasu odbywając dwa razy drogę, zastępuje 2,400 koni. Potrzebaby 30 dyliżansow, mieszczących po 6 podróżnych, i 3,000 koni, aby 180 podróżnych i towarów z listami, przewieźć o 240 mil angielskich. Jeden wóz parowy wiezie tych wszystkich podróżnych, i odbywając drogę dwa razy, zastępuje 6,000 koni.

— Donoszą z Bruxelli: „Wkrótce ma tu uczynić publiczną próbę powóz, wynaleziony przez Pana *Martin*. Nie potrzebuje on ani koni, ani pary. Jedzie sam tak łatwo na dół i w górę, jak po równinie; równie na kolejach żelaznych jak na zwykłej drodze. (D.P.)

— Donoszą z Monachium pod d. 15 Kwietnia: W wojennym Almanachu Królestwa Bawarskiego, na rok 1836 wydrukowano wiadomość o teraźniejszym stanie armii Bawarskiej; w niej liczy się w czynnej służbie: jeden Marszałek Polny, dwóch Jenerałów, 17 Jenerałów Poruczników, 29 Jenerałów-Majorów, 42 Półkowników, 42 Podpółkowników, 79 Majorów, 298 Kapitanów 51 Rotmistrzów, 346 Sztabów-Kapitanów i 514 Poruczników. Armia składa się z gwardyi, 16 liniowych półkown piechoty, 4 batalionów strzelców, dwóch półkown kirasyerów, 6 ciu lekkiej kawalerii i dwóch półkown artylerii, korpusu inżynierów, pięciu rot instrukcyjnych, dwóch garnizonowych i korpusu żandarmów. Pierwszy woyskowy znak dystynkcyi, jest woyskowy order Maxymiliana Józefa, którego Mistrzem Wielkim jest sam Król; kawalerów tego orderu, w woysku Bawarskiem liczy się, jeden większego krzyża, trzech Komandorów i 66 kawalerów, w woyskach cudzoziemskich 226 kawalerów. Prócz tego jest woyskowy znak dystynkcyi dla urzędników medycyny, medale za woyskowe zasługi i za kampanie 1813 i 1814 roku. Przy Królu znajduje się: trzech Jenerałów-Adjutantów i 7 miu Adjutantów skrzydłowych. W każdym z siedmiu okręgów po wszystkich stronach Rennu, znajduje się woyskowo-okręgowy zarząd ziemskiej straży. (P.P.)

— Księgarze paryscy zbierają składkę na wystawienie pomnika zmarłemu *Firmin Didot*, lub wybicie medalu z jego wizerunkiem. (G.C.)